

ERDÉLYI KÖZLŐ

Előfizetési árak postán szállítva egész évre
50 Lei. Vállalatoknak és bankoknak 800 Lei

FÜGGETLEN MAGYAR POLITIKAI LAP
Szerkesztő: WOJTCZYK GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Str. Gheorghe
Barițiu (v. Malom-utca) 4 sz. Telefon: 228

ETEDIK ÉVFOLYAM, 13. SZÁM

KEDD

CLUJ-KOLOZSVÁR, 1933 AUGUSZTUS HÓ 29

Vaida miniszterelnök még az őszi ülésszak előtt átszervezi a kormányt

Maniu Gyula újból átveszi a párt vezetését

Cluj-Kolozsvár. Az ország politikai szívére Vaida miniszterelnök betegsége óta áthelyeződött Kolozsvárra. Naponta érkeznek politikusok a városba, akik a beteg miniszterelnökhöz sielnek és ott órák hosszat tanácskoznak azokról a kormányzati kérdésekről, amelyek ma az állam további sorsára nézve döntő kihatásúak.

A miniszterelnök már szerencsés gyógyulóban van, de néhány napig még Kolozsváron marad.

Ez a néhány nap is kemény munkában telik el.

Madgearu pénzügyminiszter után a kormány egyik legagilisabb és számottevőbb tagja Tilea miniszter érkezett meg, majd H. Iegianu erdélyi miniszter látogatott meg az elnököt, várják Mihalachet is és más pártvezéreket,

akik a barátságos tiszteleten kívül politikai eszmecserére jönnek és megkísérik eltávolítani azokat a köves anyagokat, amelyek a pártélet pólusait állandóan zavarják.

Nem titok, hogy vannak a pártnak elégedetlenjei, akik sehogy sem tudnak Maniu passzív magatartásába belejugodni.

Ezt az elégedetlenséget eddig csak a pártfegyelem tartotta féken, azonban egy ilyen zabolázott helyzet a jövőre nézve egy cseppet sem kívánatos.

Ezt nagyon jól tudja Vaida miniszterelnök is sőt Maniu is, aki már többször leintette hivat, minden megnyugtató eredmény nélkül.

A kormányzás feladatai ma oly súlyosak, hogy kockázat nélkül nem viselhetők el ezek a belső égések.

Madgearu pénzügyminiszter, Tilea és Vaida miniszterelnök komoly megfontolás tárgyává tették a kérdést és

elhatározták, hogy még az őszi ülésszak előtt reorganizálják a kormányt.

Az új átcsoportosításnál nem maradhat ki Maniu Gyula

akinek a pártvezetést újból kezébe kell vennie, de nem maradhat ki Mihalache se, akinek aktív miniszterségét

a nemzeti parasztpárti kormány nem nélkülözheti.

Tilea Viorel miniszternek is tárcát kell vállalni, még pedig úgy, hogy nagy szak tudásának megfelelően dolgozhassék.

A miniszterelnök nem hajlandó tovább egyedül hurcolni a keresztet, Maniunak vissza kell térni az aktív politikába, ha nem akarja pártját a meddő ellenzéki seregbe taszítani.

Madgearu pénzügyminiszter ezeket a kívánságokat közölte Maniuvál Badacsonyan a párt belső helyére vonatkozólag.

Értesüléstünk szerint Maniu Gyula, maga is belátja a passzivitás veszélyét és

a közel jövőben Bukarestbe, vagy talán még Vaida betegsége alatt Kolozsvárra utazik a miniszterelnök meglátogatására,

amely találkozás aztán alkalmat ad sok félreértés és félremagyarázás tisztázására.

Vilmos császár baldoklik

Doorni távirat szerint Vilmos ex-császár néhány nappal ezelőtt meghalt és a betegség tüdőgyulladásba csapott át. Az orvosok nem bíznak a császár felépülésben. A császár agonizál. Minden órában várják a halálát.

Románia másfél-milliárd lei elengedését követeli hitelezőitől

BUKAREST. A Párizsban szeptember 5 én kezdődő tárgyalások során a román kormány a következő követelésekkel áll hitelezői elé. Másfélmilliárd lei törlése az 1933 esztendő második felében esedékes amortizációs összegből, amely összesen 1.728.000.000 leit tesz ki, úgyhogy ebben az évben már csak a többi, mintegy 300 millió lei volna fizetendő. A másfélmilliárd leit a költségvetési hiány fedezésére fordítaná a kormány. A kölcsönök kamatainak leszállítása körülbelül felére.

Titulescu Rómába utazik

Páris. Diplomáciai körökben továbbra is beszélnek Benes és Titulescu római útjának közeli lehetőségéről. Az a vélekedés, hogy Mussolini nem térhet ki a két külügyminiszter látogatása elől, ha bele akar szólni a közép- és délkelet-európai kérdések intézésébe.

A bécsi egyetemen a rendfőnöklést a rendőrség veszi át

Bécs. A főiskolákon az új tanév kezdetétől fogva rendőri kirendeltségek fognak működni. Parancsnokuknak utasítást a rektorok adnak. Remélik, hogy ezzel az intézkedéssel elejét lehet venni az egyetemi zavargásoknak.

Autókarambol a Metropol kávéház előtt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Könnyen végzetessé válható autókarambol történt vasárnap este a Metropol kávéház előtt.

A 433 számú autótaxi, amelyet Kósa sófför vezetett, összedült az állomás felé rendes sebességgel menő 467-es számú taxival, amelyet Balogh Béla vezetett.

Mindkét autó súlyosan megrongálódott. Chendi György rendőrkomszár, aki éppen a helyszínen volt bevezette a nyomozást.

Moszkvában döntik el Európa hatalmi egyensúlyát

Herriot volt francia miniszterelnököt fejedelmi fogadtatásban részesítették Szovjetországban

Moszkva. Herriot volt francia miniszterelnök Cot francia légügyi miniszter kíséretében a Csicserin nevű hajón Odesszába érkezett. A vendég-hajó elé két orosz hadihajó futott ki a tengerre, hogy ezek kíséretében érkezék meg Herriot a kikötőbe.

Az odesszai kikötőben hatalmas tömegek várták a francia államfőrit és kíséretét. Megjelentek, úgy az odesszai szovjet hatóságok, mint a moszkvai delegátusok és népbiztosok.

A város házait fellobogózták, vörös drapériákkal vonták be a házak erkélyeit és diadalkaput emeltek a fővonalakon.

Ennél a fogadtatásnál még nagyobb ünnepekre készülnek Moszkvában.

A régi cári ceremóniákra és pompára emlékeztető fénnel köszöntik Herriotot és Stalin személyesen fogja üdvözölni a magas vendéget.

Ennek a feltűnő nagy ünneplésnek komoly politikai háttér van.

Moszkvában felkészültek arra, hogy véd- és dicsővetséget

kössenek Franciaországgal. Mussolini is készülődik és a közép-európai kis államokkal kacérkodik, mert így véli Herriot számításait elgáncsolni.

Mussolini nagy gazdasági koncessziókat tett Ausztriának és Magyarországnak, továbbá a revíziós ígéreteket mint mézes madzagot huzza végig a legyőzött államok szája körül és ezzel csábítja Magyarországot, Ausztriát, többé kevésbé

Németországot, ugyanakkor hamis információkat ad a francia és angol diplomáciának, mintha ezekkel a kalandos tárgyalásokkal nem akarna egyebet, mint az európai egyensúlyt biztosítani.

A hatalmi csoportok kialakulása sok tekintetben attól függ, hogy, hogy döntenek most Moszkvában, ahol Herriot és Stalin tanácskoznak a zsoldasztalnál.

Háboru előtt áll Japán és Amerika

LONDON. A Daily Express Newyorkból kapott távirata szerint a

Japán kormány washingtoni nagykövete ultimátumszerű jegyzéket nyújtott át a Fehér Házban.

A japán jegyzék magyarázatot kér Amerikától a legutóbb tapasztalt nagy tengeri hadikészülődés és az ujonnan bevezetett vámrendszer miatt. A jegy-

zék záros határidőn belül kér feleletet az amerikai kormánytól, bejelente, hogy amennyiben

az amerikai kormány nem szünteti be hadiflottája fejlesztését és nem változtatja meg az ellenséges célzatu vámrendszert, úgy Japán is kényszerítve érzi magát arra, hogy tengeri haderejét egyensúlyba hozza az amerikai tengeri haderejével.

Willy Posse Németország legkiválóbb repülőtisztje templomtoronynak repült és kísérőjével együtt szörnyet halt

BERLIN. A németországi körrepülési verseny második napját borzalmas szerencsétlenség vezette be, amelynek két ismert német pilóta lett az áldozata.

Posse német pilóta, aki nemzetét már több ízben fényes

sikerrel képviselte nemzetközi versenyeken, Südberg-Neustadt an der Dosse község fölött olyan alacsonyan repült, hogy a templom tornyát surolta a gép. A repülőgép balszárnnya szétzúzódott s a gép lezuhant.

Posse és kísérője Weirisch, szintén jólismert pilóta szörnyet halt. Holttestüket teljesen szétroncsolt állapotban húzták ki a gép roncsai alól.

Az erdélyi és bánáti vendéglősök, kávéosok, szállodások, cukrászok, korezmárosok és egyéb italmérők IX. ik országos kongresszusa Oradean.

N A P I R E N D:

Az Oradean 1933 évi szeptember hó 12 és 13 napjain tartandó

Országos Vendégipari Kongresszuson

1933 évi szeptember hó 11-én, hétfőn déli 12 órától a vendégek fogadása a vasúti állomáson, este fél 9 órakor ismerkedési estély.

1933 évi szeptember hó 12-én, kedden reggel 9 órakor: Elnöki tanácsülés.

Délután 10 órakor ünnepélyes rendkívüli közgyűlés az oradeai vendégipari szindikátusnak.

Délben 12 órakor: Kongresszus a városháza dísztermében.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Hatóságok, intézmények, stb. üdvözlése.
3. Főtáitkár exposéja.
4. Szeszmonopol-tervezet bírálata és brevet-taxák leszállítása.
5. Záróra és záróra meghosszabbítási díjak.

Délután 2 órakor szövetségi közgyűlés.

1. Főtáitkari jelentés.
2. Számadások előterjesztése.
3. Költségvetés.
4. Vezetőség választása.
5. Szervezeti kérdések.

Este 9 órakor közvacsora.

13-án, szerdán délelőtti a kongresszus folytatása.

6. A bélyegforgó által előírt regisztrációk vezetése.
7. Kiírózások, cukrászdák és hasonló intézmények tisztességtelen versenye.
8. Zeneszerzői díjak.
9. Javaslat a Rummy-körre vonatkozó monopoltörvény megváltoztatására.
10. Clubbók ügye.
11. Egyenes és közvetett adók reformja.
12. Pénzügyőri gárda.
13. A restaurátori, italmérési korlátozása.
14. Monopol szesz árusítása italmérési engedély nélkül.
15. Termelői italmérési engedélyek.
16. Vasárnap délelőtti árusítás.
17. A falusi italmérések térheinek csökkentése.
18. Idegenforgalmi problémák.
19. Indulmányok.

Minden félőn az Erdélyi Kurirt olvassa

Hitler zsidókat szállít Palesztinának

Berlin. Ugy hírlik, hogy a német Birodalmi Bank közelebről néhány Palesztinába kivándorolni szándékozó zsidó részére hat millió márkát fog felszabadítani. Ebből három mil-

liót szabadon transferálhatnak Palesztinába, a másik három milliót palesztinai számlán németországi gépvásárlásokra kell fordítani.

Románia állatexportja majdnem semmivé zsugorodott

Cluj-Kolozsvár. Komoly helyről vett értesülésünk szerint Erdélyben nagyon elszaporodtak az állatexportör szindikátusok. Amint ismeretes a kontingens a réginek ma alig két százalékát teszi ki. Ezt a kontingenst az Uniunea Sindicatelor Bukuresti osztja fel. Az elosztás nem a szindikátusok képességei alapján történik. Megtörténik, hogy akik disznót szállítanak, azok húst kapnak, akik húst szoktak szállítani azoknak disznót utalnak ki. Ma összesen 14 szindikátus működik és ezek marakodnak azon a kis kontingensen, amely Románia részére meg van állapítva és csak súlyosbíttja a helyzetet az, hogy minduntalan új szindikátusok kapnak engedélyt.

Külföldön a marhaárak emelkedtek, de a romániai gazda egy filérrel sem kér többet az ökréért, mert a bécsi bizományosok felemelik a darabonkénti export-kontingens árát ugyan, de a jelenlegi felosztási rendszer mellett a gazdaközönségnek még csak reménye sem lehet arra, hogy akár a marháért, akár a sertésért az exportörök többet fizesse.

Ideje volna, hogy a kormány komolyan foglalkozna az állatexport szabályozásával és gondoskodjék olyan kereskedelmi szerződésekről a szomszédos államokkal amely úgy exportöröinkre, mint az állattenyésztő gazdaközönséget megfelelőbb keresethez juttassa.

Ágocs István vasutas, román állampolgár özvegyét a nyugdíj igény bejelentésére megfosztották állampolgárságától

Cluj-Kolozsvár. Érdekes állampolgársági probléma fordult elő az elmúlt napokban Kolozsváron.

Néhány hónappal ezelőtt hirtelen meghalt Ágocs István C. F. R. alkalmazott, hátrahagyva minden támasz nélkül a nyugdíj reményében feleségét és leányát.

Ágocs István 1912-ben jött Szegedről Kolozsvárra és itt a vasut szolgálatába lépett. Az imperium változás után, mint kolozsvári illetőségű szerepelt és mint ilyen Ágocs nem törte fejét az állampolgárságának problémája fölött. 1924-ben elmulasztotta ugyan a jelentkezést, de a vasut 1925-ben interveniált úgy, hogy Ágocs István 1926-ban meg is kapta a szabályszerűen kiállított állampolgársági igazolványát.

1926 óta nem történt semmi különös az állampolgárság körül, addig míg Ágocs István örökre be nem hunyta szemét, ekkor azonban megkezdődtek a bonyodalmak.

Özvegy Ágocsné, aki elhunyt férje után nyugdíjra jogosult, hozzáfogott a kérvény beadásához szükséges akták beszerzéséhez. Itt fontos szerepet játszik az állampolgársági igaz-

olvány is, de ez nem okozott különösebb gondot, mivel úgy tudta, ez teljesen rendben van. Nagy volt meglepetése, amikor a kérvény beadásakor azt felelték, hogy az állampolgársági igazolvány érvénytelen, mivel a török listáján szerepel. Ágocsné a város állampolgársági osztályához fordult, ahol megerősítették ezt az állítást.

Ez ügyben kérdéssel fordultunk Ivan városi tanácsoshoz az állampolgársági osztály főnökéhez, aki a következő magyarázatot adta:

1925-ben az volt a törvény, hogy ha valaki állampolgárságot kapott az ellen bárkinek volt joga felelősséget vállalni, amely az állampolgársági ügyekben illetékes fórum volt dönteni. Ágocs István ügyében is valaki felelősséget nyújtott be, a Tábla az ügyet lejárta és a 988/925 számú ítélet alapján Ágocs állampolgárságát megsemmisítette.

Elképzelhető özvegy Ágocsné és családjának helyzete, akinek állampolgársága nincs, annak ellenére, hogy a férje állami tisztviselő volt és így, ameddig nem kapja meg állampolgárságát nyugdíjról még állmodnia sem lehet.

nyugdíjas-élet

Cluj Kolozsvár. Amint az Erdélyi Kurir legutóbbi számának Nyugdíjas Élet című rovatában beszámoltunk a pénzügyigazgatóság bevonta a könyveket verifikálás végett. A verifikált nyugdíjleveleket csúttörőkön, pénteken és szombaton kiosztották úgy, hogy most kellene sor kerüljön a nyugdíjfizetések megkezdésére.

A fizetésről egyelőre nincs szó, azonban eshetőség van arra, hogy korábban kezdik meg, mint az elmúlt hónapban.

Az Erdélyi és Bánáti Nyugdíjas Szövetség vezetősége Pop Valer kormánybiztos elnökletével ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy országos kongresszust hívnak össze Kolozsvárra.

A Nyugdíjas Szövetség nagy aprátussal készül az országos kongresszusra, amelyet a közeljövőben óhajtanak megtartani. A nyugdíjas kongresszuson a nyugdíjasok sérelmét és annak orvoslási módját tárgyalják le. Reméljük, hogy a kongresszus a teljes siker jegyében fog lefolyni, amennyire ez a jelen körülmények között várható.

Dr. Porsche F. ideggyógyász főorvos, szabadságáról hazatérve, rendeléseit idegbetegek részére Főter (Cluj) 10 szám alatt újra megkezdte. Rendel: délelőtti 11-1 és délután 3-5 ig. Gyógyintézetekben rendelő órát nem tart.

METALLUX mindenit isziti!

A Kolozsvár Városi telekkönyv átalakító bizottság

Értesíti Kolozsvár város gazda társadalmát, illetve földtulajdonosait, hogy a hatáiban történő szemle, illetve telek azonosítás a jövő heti programja a következő:

1. Hétfő, Kajántóvölgy tulsó oldal a serpentin uttól a kajántói határig és kajántói országot részén a patakig.
2. Kedd, a kajántói határtól a Lombi oldalon a város 50 holdas legelőjéig.
3. Szerda, a Lombi oldal a legelőtől a vámházig.
4. Csütörtök, a Papfalvi határtól, a Posta uttól jobbraeső Csere alja rész a szőlőig.
5. Péntek, Tuzok-mál teteje és Asszu patak.
6. Szombat, Nádas melléke Asszu-patakig.

Ezúttal újból kéri a bizottság az érdekelteket, hogy lehetőleg mind jelenjenek meg mindennap délután 3 órakor.

A következő heti programokat a lapok hétfői számaiban fogjuk hirdetni.

Telekkönyv átalakító bizottság

Principesa Ileana leánygimnázium közli: A felvételi vizsgák az I-ső osztályba kezdődnek szeptember 4-én, az V. osztályba 7-én. A pótvizsgákat szept. 1-5-ig, a magánvizsgákat 1-7-ig tartják meg. Az iskola továbbra is mint komplett 7 osztályos gimnázium fog működni négy alsó B osztállyal.

Évtizedes vevőink régen tudják már, kedvükre szépen fest, illeszti a „CZINK” gyár.

Koncentrációs táborba hurcolták Paul Löbet, Fritz Ebertet, Alfréd Braunt, több száz intellektuelt és munkást Hitler pribékjei

Német emigránsok segélykiáltása Európához!

A „Freie Presse” az Amsterdamban megjelenő német emigránsok heti lapja újabb híreket közöl Góbbels és Göhring minden kulturát és civilizációt megsemmisítő gaszágairól.

Minden hét, minden nap egy véres symfónia, amelyet a harmadik birodalom pribékjei rendeznek, anélkül, hogy a német tömegeknek erejük, bátorságuk volna a gyilkosokat felelősségre vonni, vagy anélkül, hogy Európa föllázná azon vandalizmus ellen, amelyet ennek a kontinensnek a felszínén büntetlenül rendeznek.

Az elmúlt héten koncentrációs táborba hurcolták Paul Löbet, aki az Interparlamentáris Unió legkiválóbb szónoka a pacifizmus és a demokrácia legteljesebb letehetségeiből szószólója volt mindenkori

Vadállati kegyelenséggel hurcolták el

Fritz Ebertet a német köztársaság volt elnökének fiát,

akinek anyja, felesége Hindenburg-hoz fordultak segítségért, de Hindenburg hallgatott.

Elhurcolták Alfréd Braunt, Gerhard Seegert, Dr. Kurt Schumacher, Dr. Carlos Mierendorffot,

Seeger a háború ismert kiváló repülő tisztje, majd az Emberi Jogok Ligájának titkára volt. Ezen említésekkel együtt elhurcolták újabb számos újságíró, orvos, jogász és munkásokat. Az internálók táborban pusztult el Carl Ossietzky, Félix Fechenbach hírlapírók

ott pusztult el Jankovskij asszony, akit száz botlással végeztek ki

és ott pusztult el Hans Stelling, Max Wesphal, Franz Künstler, Adolf Biedermann munkásvezérek.

Leírhatatlanok azok a szenvedések amelyeket, az internálók táborokban a foglyok, akiket még a gyilkosok kezé nem ért, elszenvednek.

A német emigráció Európa segítségét kéri a barbarizmus ellen

Emlékezzék a kulturerberiség Voltairre, Lasingre, Zolára és ne hagyják figyelmen kívül, azok jalkiállítását, akik ezeknek a szellemét örökölték, akik harcoltak, becsületesen és bátran mindenkor az emberi civilizáció értékeiért. Aki tiszteli még ezen értékeket, az segítségére siet a szenvedő harcsoznak. A Hitler barbarizmus nemcsak a német birodalomnak, hanem az egész világnak szegénye és veszedelem.

Egy kolozsvári rablógyilkost, mint politikai menekültet dèdelgettek Bécsben

Néhány héttel ezelőtt az egyik osztrák határállomáson a vasúti alkalmazottak egy gyorsvonati kocsi alatt egy nyöszörgő embert vettek észre, aki elhaló hangon segítséget kért. A szerencsétlen ember

oda volt kötözve a tengelyek közé

s már alig volt benne élet. Amikor megszabadították a kötelekektől, elmondotta, hogy különböző kerülő-

utakon Kolozsvárról jött és mert pénze nem volt jegyváltásra, odakötözte magát a gyorsvonat egyik kocsijához, ahol majdnem 24 óráig tartózkodott élel-szomján. Az állomás főnökségén, ahol kihallgatták Regián Józsefnek mondotta magát

Politikai üldöztetésem miatt kellett megszökniöm

mondotta. Regiánt Bécsbe szállították, mint

gyanus ember, ahol aztán szabadlára helyezték és

eltűnt Bécsből

Amint kiderült, erre komoly oka volt. Most érkezett meg ugyanis Bécsbe a kolozsvári ügyészség megkeresése, amely elmondja, hogy Regián Józsefet emberölés miatt tízévi fegyházra ítélték, s egy éjszaka kivájtja börtönnének falát és megszökött. Egyelőre Regiának semmi nyoma.

Jeana colonel Fodoreanu, Mária királyné udvarhölgye nyilatkozik az asszonykatonákról

Félix fürdő. Évek óta nem volt Félix fürdőnek, amelyet nagyon találóan Románia Pósiyénének is neveznek, annyi külföldi látogatója és annyi illusztris vendége az ország minden részéből, mint az idej fürdőszekzonban. Az idegeneknek és a társadalom kimagaslóbb alakjainak egy ilyen fürdőhelyen mindig vannak csodálói. Egyik-másika körül egész legendák keletkeznek és csakhamar a fürdőélet népszerű hőseivé válnak.

Egy ilyen hősről kell megemlékeznünk: Jeana colonel Fodoreanu asszonyról, aki Mária királynénak volt udvarhölgye, aki dr. Stefănescu tábornoknak a leánya s aki a Vörös Kereszt szolgálatában végig küzdötte a háborút.

Fodoreanu asszony „Femeie soldat” címen könyvet írt életéről, amely egyben élete mindazon asszonyoknak, akik végig küzdöttek a háború szörnyű éveit. A szerző ezen küzdelmes évek legnagyobb hőseül Mária királynőt nevezi meg és száz meg száz változatban mutatja be az ass-

zonyt, aki lelkesedni, küzdeni, dolgozni és eszményeihez ragaszkodni, ha kell élete árán is tud.

Az asszony nagyon sok esetben különb katonája a harcnak, mint a férfi. Fodoreanu asszony sorsa is ezt mutatja, amikor elvesztette testvérét, apját, nagybátyját, barátját, majd édesanyját, mégis a győző fájdalma közepette is folytatta munkáját a harcos élet mezéjén.

Nem csoda ha ez a bátor lelkű asszony belekerült a néplélek mondanvilágába, ha szárnyára vette a legenda és ha környezete körülrajongja és ostromolja, hogy beszéljen életéről és élményeiről. Így jutottunk mi is el hozzá és beszélt színes harci élményekről úgy, hogy csillogó szemében felragyogott a múlt fénye és előttünk testet öltöttek a színes emlékek. Most már tudjuk, hogy voltak, vannak és még lehetnek asszonykatonák is, csak az a vágyunk, hogy a jövő megszentelt frontja az emberszeretet végtelen síkján fekdjék.

Azelátkozott szerelem

Bűnügyi regény.

Írta: DR. BENKŐ ZOLTÁN.

(42)

E szavakkal még egyszer körültekintett a szobában. Fájdalmas mosoly vonult végig ajkán.

— A ház ünnepélyesen van díszítve — egy halottat fognak behozni. Bocsáss meg Irma, hogy elhagylak! Ha szerencsétlen atyád elszakad tőled, nem leszel többé boldogtalan, mert az átok nem fog üldözni.

Könny árja barázdálta az ősz férfi arcát. Majd hirtelen fölegyenesedett.

— De mit kések. Hiszen van még reményem! Hátha Alfrédet a lugasban találom, akkor még remélhetek.

Réthy kilépett a házból és a lugos felé irányította tekintetét.

Az üres volt.

— Talán követte intésemet és elrejtőzött, hogy Irma ne lássa, hebegé Réthy és mély lélegzetvétellel sietett a légyott helyére.

Még néhány lépést tett és a lugasban állott.

— Üres — nincsen itt! Hiába reméltem; elvesztettem! — mormogá tompán és a padra roskadt. Elsötétült előtte a világ és jótékony ájulás fosztá meg egy ideig eszméletétől.

Hogy meddig feküdt eszméletlenül, azt nem tudta. Midőn szemeit kinyitotta még mindig egyedül volt.

— Végzetem beteljesült! — sóhajta és kivonta zsebéből a forgópisztolyt.

— Meg kell lennie. Alfréd nem jött. Tehát nincs módjában, hogy engem megmenten. — Él boldogul, édes Irmám, drága gyermekem! — Olga, forrón szeretett nőm, könnyörögj értem a Mindenható trónja előtt — rebegé és fejére irányította a fegyvert.

— Az Istenért, megálljon, itt vagyok! — szólalt meg e percben egy hang.

Rozsnyói Alfréd állott a lugasban és megragadva a forgópisztolyt, el akarta távolítani.

Ekkor a lövés eldördült és Alfréd a kétségbeesett férfi lábához rogyott. A golyó fejébe hatolt.

Réthy Ferenc egy pillanatig némán bámult a szerencsétlenre, ki elhaló tekintetét még reá vetette.

— Mindenható! — kiáltá azután összeroskadva.

— Alfréd, Alfréd! — rebegé a kétségbeesés hangján és megragadta az élettelen testet, hogy felemelje.

— Meghalt! — Oh én el vagyok átkozva — mormogá a lezuлт férfi.

— De nem, az nem lehet! Neki élnie kell! Irma, Irma, gyermekem! Segítség!

E szavakkal a szerencsétlen férfi a ház felé rohant.

Alig zárult be azonban az ajtó mögött, midőn a lugos melletti sűrűségben mozgás támadt. Egy férfi lett látható, ki félénken tekintett körül azután a lugasba ugrott.

A következő pillanatban a halott mellett térdelt és átkotorászta a zsebeit.

Nemsokára tárcát talált. Gyorsan nyitotta ki és szenvedélytől eltorzult arcán ördögi diadal tükröződött. Néhány bankjegyet fedezett fel, ezek mellett egy cédula fekdtt, melyet gyorsan átfutott.

(Folyt. köv.)

Milliók éheznek és pusztulnak Kínában

London. A kínai Honan tartományban a Hoangho 500 községet elárasztott árvizével. Az első jelentések szerint legalább háromezer ember életét veszítette. A hajléktalanná váltak száma félmillió.

Hogy néz ki az amerikai leszerelés

London. Az amerikai admirális 61 millió 250 ezer dollár építési költséggel amerikai hajóépítő cégek-nél négy új hadihajó építését rendelte meg.

Japán és Brazília között hadihajórendelések ügyében tárgyalások folynak. A hadihajókat Japánnak tíz éven belül kellene szállítania. Braziliának ez idő alatt harminc új hadihajóra van igénye.

ÉRTESÍTÉS

Tudomására hozzuk a t. közönségnek, hogy 1933 szeptember 1-vel átköltöztünk az irodával a Calea Victoriei 99 szám alá az udvarba.

RAPID

Sindicatul Proprietarilor de Autobuz

„UNIO” legjobban fest, tisztít, mos. Textil festőde Sírada Bucovina 32

SPORT KURIR

A Ripensia lelkes játékkal legyőzte a Ferencvároost

A Romania eldöntetlenül ért el a ZSAK-kal

Zsak—Romania 1:1 (1:0). A csapatok a következőképpen állanak fel. Zsak: Porcsics—Ušomovics—Kenyeres—Matievics—Janics Zvekan—Kikics—Sztamenko—Popovics—Barna—Siflis.

Romania: Ghendrean—Doci—Krischoffer—Felekan—Criza—Muresan—Coborzan—Muntean—Farcas—Bindász Capusan. A szabadkaiak a Romania elleni mérkőzésre pihentetett játékosokat szerepeltettek. Zsak támadással kezdődik a mérkőzés, már az 1 p. Krischoffer lúttól, Kikics veszélyes támadást vezet de Ghendrean véd, majd Barna teremt meleg helyzetet a Romania kapuja előtt. Farkas, majd Bindász fekváltva vezetnek támadást, de lövésük vagy a kapu mellé kerül, vagy a kapus zsákmanya lesz. A szabadkaiak kerülnek fölénybe és a féldőt uralják is. Kikics fejesét Ghendrean fogja, majd a 26 p. Popovics megszerzi az első gólt 1:0 Popovics két hatalmas lövését Ghendrean lábbal védi majd csak nehezen bírja korrerri taszítani. Muntean lövése élesen mellé, majd Farcas közelről hibáz.

Második féldőbn Popovics megismétli bravurját, de Ghendrean helyén van 14 p. a Romania főlénybe kerül és uralja a mezőnyt, de csatárai tehetetlenek. Bindász, Coborzan, Farcas egymásután lövnek kapu mellé. 25 p. Farcas—Bindász összjátékából az utóbbi egyenlítő 1:1 29 p. 16 os szabadrugás a Zsak ellen, de Krischoffer kapu fölé küldi. A Romanianak több gólhelyzete van, de csatárai gólképtelenek. A szabadkaiak legjobbjai a két bekk Popovics Barna Zvekau. A Romania teljes átszervezésre szorul, mert a jelenlegi összeállítással a Nemzeti bajnokságban ismét csak a selejtezőig bír eljutni. Krischoffer nagyon gyenge, már kiöregedett, Doci mellé fiatal bekkre van szükség. A két szélső nem mutatott semmit, Farcasnak rossz napja volt, Bindász csak löni tud. A mérkőzést Czinczár kitűnően vezette, kár hogy ritkán látjuk. A nemzeti bajnokság mérkőzésein szívesen látjuk játékosvezetőként.

A Zsak elnöke köszönetét fejezi ki a romániai footballképviselőinek a szíves fogadtatásért és (már most a tavaszi szezon kezdetére lekötötte a CFR csapatát Szabadkára. Tárgyalásokat folytatott az U nak egy szakadkai mérkőzésére még az idei szezonban.

Romania oldboy—CFR oldboy 3:2 (2:1).

Vidéki eredmények:

A Ferencvároosnak szombaton a bukaresti Juventus elleni 5:4 (5:1).

aranyu minimális győzelme után vasárnap a Ripensiaival került össze. Semleges pályán 10 000 főnyi közönség előtt Xifando bíráskodása mellett folyt le a mérkőzés. Mindkét csapatot a pályára léptekor a közönség nagy tapssal fogadta. A Ferencvároos szép technikai footballt játszott, de csatárai nem lőttek kapura. Ezzel szemben a Ripensia óriási lelkesedéssel fekszik a küzdelembe. Schwartz a 30 p. szerzi meg az első gólt, majd a 41 p. Bindea megszökik a 16 on belül gáncsolják 11 es, amit Zombori küld hálóra 2:0. A Ferencváros a második féldőben erősen küzd, de csak a 41 p. sikerül Sárossinak szépíteni az eredményen 2:1.

Temesvár. Grisana—TMTE 3:0. Kinizsi Törekvés Nagyvárad 1:1. CFR. Simeria—Elektrika 5:3.

Arad. AMTE—Olimpia 12:4. barátságos. Soimii—Tricolor 1:1. AAC—Unirea 6:1. Transilvania—Hakoah 2:1. Bajnoki.

Szatmár. Victoria Nagykároly—SzSE 1:1 (1:0) bajnoki

Kolozsvári autóverseny eredményei

A kolozsvári autóvezetők szindikátusa vasárnap nagy táv és gyorsasági autó és motorbicikli versenyt rendezett.

Nagykároly. Barkochba Szatmár—Törekvés Nagykároly 1:0 (1:0).

Nagybánya Törekvés Szatmár—Phoenix 2:1 (1:1) bajnoki a második féldő 11 p. ben a mérkőzés botrányba fulladt

Mozes a Haggibor kiváló vívója a prágai olimpiáson a törbajnokságot megnyerte.

Külföldi eredmények:

Miskolc Atilla—Phöbus 4:1 (2:0)

Kaposvár Somogy Budai 11 3:2

Az evezős Európabajnokságok eredményei:

Budapest. Huszezer főnyi közönség előtt bonyolították le az evezős Európabajnokságok döntőmérkőzéseit. A kormányosnégyesben Európabajnok Olaszország 6 p 06 mp, 2 Magyarországnak. A kormányos kétevezősversenyben Európabajnok Magyarország, 2. Lengyelország. A 8 evezős Európabajnok Magyarország csapata, 2. Olaszország, 3. Jugoszlávia, 4. Franciaország, 5. Svájc.

A verseny eredményei:

1. Weisz Márton, 2. Fábán L. és 3. Berlescu őrnagy.

Egy millió romániai cigány kér letelepedési engedélyt

Bucuresti. Romániában körülbelül egymillió cigány él, akik közül negyedmillió ember nem rendelkezik lakóhellyel és vándoréletet él. Bukarestben Calinic Pop Serboianu vezetésével egy cigány egyesület működik, amelynek körülbelül 30 ezer tagja van.

Az egyesület vezetősége elhatározta, hogy 30 napon belül országos kongresszust tartanak Bukarestben,

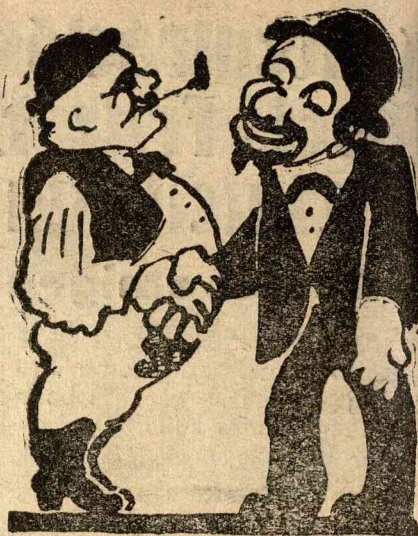
mely kongresszuson követelni fogják, hogy a cigányok bárhol az országban letelepedhessenek és állampolgárságot szerezhessenek. Egyenlő jogon részt akarnak venni az állami és társadalmi életben. A maguk részére külön iskolákat, kórházakat, bírákat, kulturintézményeket, olyan kultur-autonómia felét követelnek, amely nemzeti fejlődésüket véglegesen biztosítja.

Több mint ötezer kérvény érkezett be az állampolgársági ügyosztályhoz

Cluj-Kolozsvár. Az állampolgárság adminisztratív uton való megszerzésére a kérvényeket a város állampolgársági osztályán szeptember 1-ig fogadják el. Szeptember elsejével lejár a terminus és azután az állampolgárság megszerzése sokkal bonyolultabb, mint a mostan engedélyezett módon.

A beadott kérvényeket minden esetben Bukarestbe kell küldeni jóváhagyás végett. Ez mindenestre hosszú időt vesz igénybe, mert vannak olyan állampolgársági kérvények, amelyeket 1927-ben terjesztettek fel Bukarestbe és még mindig nem jött meg az elintézés. A válasz megérkezéskor azonban belföldön elég az a „Dovada” amelyet az állampolgársági osztály bocsájt ki azoknak, akik a kérvényüket szabályszerűen beadták és akiknek a csatolt okmányai rendben voltak. Ez minden esetre fontos körülmény, mert úgy hallszik, hogy sok idő fog eltelni a bukaresti válasz megérkezéskor.

Eddig több mint 5000 kérvény érkezett be az állampolgársági ügyosztályhoz.

— Fogadjunk Pancser el sem hiszi ha mondom, kíváncsi vagyok rá, mi az oka annak, hogy Vaida miniszterelnök felkelt beteggyűből és utra készült, mikor meghallotta, hogy Madgearu után még néhány politikus is meglátogatja?

— Bizonyára felgyógyult.

— Éppen erre az alkalomra?

— A politikában minden lehetséges.

— És hogy van az, hogy a vaspárdistákat beteg is fogadta a miniszterelnök?

— Erre már csak egy példával válaszolhatok:

Kohn és Grün egy zálogház előtt találkoznak. Grün épp a zálogházból jön kifelé, s Kohn meg oda készül bemeni.

— Szervusz, Grün. — mondja Kohn — mit csinálsz te itt?

— A bátyámat voltam meglátogatni, — feleli fülig elvörösödve Grün — a pénztárnok tudnillik a testvérem. Hát te mit keresel itt?

— Ugyanazt, gyere a keblemre. Hiszen mi akkor édes testvérek vagyunk.

— Mára a testvériségnél maradunk.

Hogyan nyomoznak a Guinea benszült detektívek? Uj-Guinea benszültöttei érdekes és eredeti módon nyomoznak a gyilkosok után. Ha valamelyik benszültött nem természetes halállal hal meg, akkor a detektívek megbotozzák a halottat. Közben neveket sorolnak fel. A benszültöttek azt tartják, hogy a halott feltétlenül megmozdul, ha annak a nevét említi, aki megölte őt. Az uj-guineaiak furcsa szokásairól rendkívül érdekes történeteket mesélt Tolnai Világlapja egyik olvasója, aki ötévi távollét után most érkezett vissza Magyarországra.

Megbízhatóságáról és olcsóságáról közismert a

SZILVESZTER

szücsüzlet

(Barátok temploma mellett)

Szörmék nyári gondozását teljes garancia mellett, nagyon olcsón vállalja!

Cikkeink közlését csak lapunk megnevezésével engedélyezzük.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Str. Gh. Barițiu 4 (Volt Malom-utca)

Felelős szerkesztő:

BERECZKY VILMOS.

Olcsón, szépen, gyorsan, fest, tisztít BALOGH Str. Cipariu 16
H e l l a i u.

Nyomatott a „LUMEA” könyvnyomdájában Cluj—Kolozsvár, Str. Gheorghe Barițiu No 4